La Festivalul Mondial al Tineretului...

de: L. BEZYMENSKI

Astăzi a luat sfârşit cel de al treilea Festival Mondial al Tineretului şi Studenţilor dela Berlin. Este greu să cuprinzi într'o privire de ansamblu un tablou fie el cât de puţin complet de ceeace au fost, de ceeace au însemnat aceste 15 zile. Au fost acolo reprezentanţii a 104 ţări, adică aproape din toate ţările de pe glob.

Fireşte, Festivalul s'a desfăşurat după un program stabilit dinainte. In fiecare zi au avut loc zeci de concerte, competiţii sportive, întâlniri între delegaţii, meetinguri şi şezători. Calendarul oficial era axul în jurul căruia se broda viaţa giganticei masse a celor 2 milioane de tineri sosiţi la Berlin.

O zi la întâmplare

Programul a fost prea vast pentru a putea fi descris într'un singur reportaj. Pentru a vă da totuşi o imagine a Festivalului, o mică imagine, vă voiu povesti una din zilele Festivalului, luată la întâmplare. De exemplu ziua de 10 August.

Să începem dect.

In sălile teatrelor şi în pieţele publice se puteau vedea spectacole şi concerte de amatori prezentate de delegaţiile tineretului din Uniunea Sovietică, Grecia, Franţa, Mongolia, China, Anglia, Danemarca, India, Africa Occidentală, Bulgaria, Cehoslovacia, Ungaria, Scoţia, România, Elveţia, Austria şi Albania.

Tinerii germani au prezentat două programe: unul al grupului artistic din Mecklemburg şi celălalt al unui grup din Germania Occidentală. Solişţii din Polonia şi Ungaria au dat 3 concerte. In plus, au fost şi 2 concerte internaţionale. In 39 săli s'au desfăşurat concursuri de dansuri, cântece, precum şi recitaluri de pian şi vioară. In ziua aceasta, în cadrul Jocurilor Mondiale Universitare, pe 10 stadioane, terenuri de sport şi bazine de înnot, au avut loc competiţii de atletism, natatie, gimnastică, lupte, baschet, volei, tenis, tenis de masă, canotaj, box, fotbal şi haltere. Pe alte 5 terenuri s'au desfăşurat întâlniri amicale.

Dar asta n'a fost totul. In aceiaşi zi au fost inaugurate 15 expoziţii, iar delegaţii la Festival au vizitat 9 instituţii ştiinţifice, 4 muzee, 20 de întreprinderi şi instituţii. In cluburile şi sălile de conferinţe din Berlin au avut loc întâlniri între tinerii metalurgişti, textilişti, mineri, economişti şi tehnicieni veniţi din toate ţările lumii. In „Casa Tineretului" au schimbat păreri şi impresii delegaţii germani şi unguri, iar în „Sala Poporului" au stat de vorbă cei mai buni colectori de semnături pe Apelul pentru un Pact al Păcii între cele cinci mari puteri.

Dacă adaog că seara, la cererea delegaţiilor, au fost proectate filme în cele 23 săli de cinema şi pe 6 ecrane în aer liber, am epuizat aproape programul zilei de 10 August. Totuşi, mai sunt o serie de fapte. De dimineaţă şi până seara, pe străzi şi în pieţe publice, au avut loc întâlniri care nu erau prevăzute în program: meetinguri, şezători şi concerte improvizate. Fiecare întâlnire dintre reprezentanţii tineretului sovietic cu tinerii din celelalte ţări prilejuia şi câte o frumoasă manifestaţie muzicală, care îţi încânta urechea cu frumoasele cântece sovietice cunoscute în lumea întreagă.

Iată-ne acum în sala Teatrului German. Astăzi este un program prezentat de delegaţia coreeană. In stânga mea este un francez. In dreapta, doi polonezi care poartă cămăşi albastre cu embleme pe mâneci. In spatele meu, numeroşi tineri elveţieni pot fi recunoscuţi după insigna pe care o poartă pe reverul hainei. Toţi discută între ei. Polonezii înţeleg puţin franceza, pentru elveţieni e simplu: discută doar în limba lor maternă. In faţa mea este un negru din Africa Occidentală. El stă de vorbă cu un delegat canadian şi se descurcă întrebuinţând cuvintele englezeşti pe care le cunoaşte. Şi lucrurile acestea se întâmplă în fiecare zi şi în fiecare loc!

Tânărul muncitor danez Willi Olsen exclamă entusiasmat: „Se pot asculta aici părerile reprezentanţilor tuturor popoarelor depe glob asupra marilor probleme care frământă lumea!". *Şi aşa este.*

Desigur, putem descrie programul Festivalului, însă e foarte greu de redat atmosfera şi starea de spirit care a existat aici! Ar fi trebuit neapărat să vezi ce se întâmplă pe străzile Berlinului! Câtă bogăţie de imagini! Costume naţionale strălucitoare, chipuri tinere şi zâmbitoare din toate rasele, zeci de graiuri şi de dialecte care se amestecă în vâltoarea străzii! In această mare omenească se formează, pe ici-pe colo, mici insuliţe. Sunt grupuri de delegaţi înconjuraţi de neobosiţii colecţionari de autografe. Câteodată, un grup compact străbate mulţimea fremătândă: este desigur o delegaţie care defilează. Zumzetul miilor de voci vorbind zeci de limbi se contopeşte cu muzica transmisă prin megafoane. Automobile circulă fără încetare, împodobite cu fanioane şi eşarfe. Unii delegaţi trec în autobuze. Ei salută mulţimea fluturând batiste. Câteodată, călătorii dintr'un tramvai sunt surprinşi auzind lângă ei un cântec într'o limbă complect necunoscută.

Dacă decorul general al Festivalului este acelaş, fiecare zi are însă caracteristica ei şi aduce mereu câte ceva nou.

Manevre neputincioase

Al treilea Festival Mondial al Tineretului s'a deschis oficial la 5 August. Delegaţii au continuat însă să sosească până în ultima zi, ceeăce arată greutăţile pe care le-au întâmpinat aceştia pentru a ajunge la Berlin. Imperialiştii au încercat să înăbuşe Festivalul şi faptul că ei au avut un eşec complect este deosebit de semnificativ.

Chiar în ziua inaugurării Festivalului, Adenauer a vorbit la microfon în calitatea sa de agent, special însărcinat să torpileze Festivalul. Iată argumentul pe care el l-a folosit împotriva întâlnirii tineretului la Berlin: „Aţi fost aduşi cu forţa" *a spus el. Bineînţeles, s'a râs cu toată pofta auzindu-se o astfel de gogomănie. Nimeni n'a silit pe tinerii şi tinerele din toate ţările să ia parte la întâlnirile sportive şi culturale din capitala Republicii Democrate Germane. Este adevărat că o parte din tineri au fost constrânşi. Dar au fost constrânşi să nu plece la Berlin. Şi s'a făcut acest lucru, întrebuinţându-se toate mijloacele. Exemple? Sunt nenumărate! Iată numai câteva din ele. Autorităţile americane de ocupaţie au organizat manifestaţii huliganice în Austria, dealungul drumului pe unde urmau să treacă 2.000 de delegaţi francezi, italieni şi englezi. Un student din Glasgow mi-a povestit cum grupul său a fost reţinut în zona de ocupaţie americană din Austria:* „Toate actele noastre erau în perfectă regulă. Poliţia ne-a oprit la linia de demarcaţie dela Innsbruck, unde noi am rămas timp de 5 zile fără bani, fără hrană. Consulul britanic căruia ne-am adresat, ne-a făcut foarte „amabil" propunerea următoare: „vă voi face rost de un vagon special ca să vă întoarceţi acasă". Domnul consul era indignat de atitudinea noastră. El ne-a interzis orice demonstraţie în oraş şi ne-a oprit să arborăm drapelul nostru naţional. Noi am ripostat defilând prin oraş, iar scoţienii care erau printre noi i-au cântat sub fereastră un marş funebru din ţara lui natală..."

Un grup de tineri care au încercat să treacă spre Berlin prin zona franceză de ocupaţie din Austria, au fost pur şi simplu aruncaţi din tren de soldaţii americani. Foarte mulţi dintre membrii delegaţiei au fost răniţi. Tineretul austriac le-a venit însă în ajutor, dându-le toate cele necesare şi agitând opinia publică pentru apărerea lor. In sfârşit, cei 2.000 de delegaţi, împărţiţi în mici grupe, au reuşit să se strecoare spre Berlin. Ei n'au putut însă sosi la Festival decât în ziua de 15 August.

Dar lucrurile nu s'au terminat atât de bine peste tot. Au fost uneori şi victime omeneşti. In timpul unei întâlniri internaţionale, un delegat iranian s'a adresat astfel celor de faţă: „suntem fericiţi că ne găsim cu toţii aici la Berlin. Nu vom uita însă niciodată că în ajunul plecării noastre la Berlin 20 tineri iranieni care trebuiau să vie cu noi aici, au fost ucişi de jandarmi în timpul unei manifestaţii. In memoria lor să ţinem un minut de reculegere". *Şi o linişte solemnă a cuprins întreaga sală...*

Printre delegaţii Germaniei Occidentale am văzut foarte mulţi tineri bandajaţi. Ei fuseseră răniţi de poliţia de frontieră. La început, poliţiştii s'au mulţumit să-i împiedice să pătrundă spre Berlin. In momentul în care această mişcare a tinerilor a luat un caracter de massă, poliţia a trecut la represiuni.

Dar, prin orice mijloace, tinerii treceau peste toate barierele şi soseau la Berlin. Când mi-au fost prezentaţi tineri germani din zona occidentală, mi se spunea deseori: „acesta a trecut Elba înnot... Celălalt râul Werra... Aceştia au trecut frontiera cu drapelul în frunte".

O minunată sărbătoare a culturii

Al treilea Festival Mondial al Tineretului şi Studenţilor a însemnat un mare eveniment în viaţa culturală. Zecile de programe naţionale prezentate pe scenele dela Berlin au constituit adevărate manifestaţii de artă.

Tineretul coreean a prezentat la Berlin un minunat program premiat pe bună dreptate cu Premiul Internaţional al Păcii şi Prieteniei.

Cortina s'a ridicat. Un cor ocupă scena. Tinere fete în rochii lungi albe, tineri în costume gris. Programul începe cu „Cântecul revoltei populare" cu muzica de Kim Sun Nam şi cuvintele de poetul Lim Hwa... Apoi am ascultat cântece despre războiul de eliberare, cântece populare, vesele, dansuri, scene ale soliştilor, etc. Corul condus de Kon Son Wu, cântă cu o armonie perfectă şi o mare putere de expresie. Fiecare cântec este ovaţionat de public. Violonistul Pek Ko San execută cu o măestrie deosebită variaţii pe o temă populară. Kim Wan Wu şi Li Yen Then cântă melodii sovietice şi coreene. Ansamblul de dansuri condus de talentata balerină An Son Hi deslănţuie entuziasmul spectatorilor. Unul din dansurile executate de ea este intitulat „Mama coreeană". El exprimă drumul unei femei care şi-a pierdut copilul, ucis de bombele americane. Intâi ea se sbuciumă sub focul ciudat al proectoarelor. Apoi, furia ia locul disperării. A doua parte a dansului ne arată eroina devenită partizană. Admirând artistele coreene, spectatorii se gândeau cu emoţie la minunatul progres pe care l-ar fi putut face poporul coreean, dacă în munca sa de desvoltare a valorilor naţionale n'ar fi existat criminala intervenţie americană.

Concertele date de tineretul sovietic au însemnat punctul culminant al programului cultural. Când elevii şcolii coregrafice a Marelui Teatru din Moscova, sau Corul Popular din Ural, sau când vreun alt grup sovietic figura în program, era pur şi simplu imposibil să te apropii de teatru. Cu zile înainte nu mai exista nici un bilet.

Jocurile Mondiale Universitare

Jocurile Mondiale Universitare merită o menţiune specială fiindcă ele reprezintă o parte importantă a Festivalului dela Berlin. Aceste întâlniri internaţionale ale sportivilor, care au avut loc pentru prima oară în anul 1924, se desfăşoară odată la fiecare 2 ani. In acest an Jocurile au cunoscut un mare succes. Mai mult de 40 recorduri mondiale universitare au fost bătute. Dar studenţii nu s'au întâlnit la Berlin numai pentru a lua parte la competiţiile sportive. Ei au venit aci ca reprezentanţi ai mişcării tineretului împotriva primejdiei unui nou război.

In primul rând au avut loc întâlniri prieteneşti între studenţii aceloraşi specialităţi. La 14 August, în localul Facultăţii Muncitoreşti a Universităţii Humboldt din Berlin s'au adunat studenţi din diferite facultăţi. Erau acolo studenţi din Franţa, Polonia, Statele Unite, Danemarca, Anglia, Grecia, Algeria, Italia, India, China, Indonezia, Germania şi alte ţări.

Delegatul grec, un student din Atena, a povestit:

— La noi în ţară poliţia are rolul conducător în învăţământ. Nu te poţi înscrie în universitate fără să prezinţi un certificat de „bun cetăţean", eliberat de poliţie. 2.800 studenţi luptători pentru pace au fost aruncaţi în închisoare sau constrânşi să emigreze. In Martie a fost împuşcat studentul Nichiforidis. Şase studenţi au fost condamnaţi la moarte de către tribunalul din Atena. In lupta noastră noi contăm pe ajutorul studenţilor din lumea întreagă, căci numai astfel noi ne vom putea elibera tovarăşii din închisori.

Tinerii berlinezi ascultau cu atenţie cuvintele studentului din Atena. Nu trecuse mult timp de când un regim asemănător exista şi la ei. Astăzi însă, ei studiază la Facultăţi speciale pentru muncitori şi ţărani. Regimul popular alocă o parte considerabilă din bugetul ţării pentru instrucţiunea publică. Decanul facultăţii împărtăşeşte oaspeţilor străini succesele instrucţiunii publice în R.D. Germană.

— In 1949 Republica a repartizat burse pentru o sumă de 6 milioane de mărci. In 1950, suma a atins cifra de 67 milioane!

Studenţii francezi care erau aproape de noi s'au... speriat. In Franţa este aproape imposibil să capeţi o bursă!

— Numărul copiilor de muncitori care studiază în universităţile germane — continuă decanul — a crescut dela 8,5% în 1946 la 42% în 1950...

Studentul francez Jean Paul Pluet isbucneşte: „In universităţile noastre, la 100 studenţi nu există nici un singur fiu de muncitor!"

Amploarea şi răsunetul întâlnirilor studenţilor la Berlin sunt imense. Un delegat exclamă :

— Festivalul Mondial ne-a permis nouă tinerilor francezi să ne întâlnim cu tinerii germani nu pe un câmp de bătaie, ci într'o atmosferă de prietenie şi de pace! Noi suntem fericiţi de această întâlnire".

La aceste cuvinte, primii care au aplaudat au fost studenţii americani şi vietnamezi aşezaţi alături de mine, ca şi studenţii din Londra sau Peking, din Indonezia sau Olanda.

Pentru pace şi prietenie între popoare

In plin centrul Berlinului, în faţa gării Friedrichstrasse, montate pe o platformă, străluceau în soare nişte plăci strâmbe de aluminium. Suprafaţa lor este găurită de gloanţe, marginile lor sunt rupte. O placardă arată că aceste rămăşiţe aparţin unui avion american „Crammon" doborît de Kim Cin Un, erou al armatei coreene.

In mijlocul mulţimii paşnice, aceste amintiri tăcute ale războiului care se desfăşoară în Coreea sunt foarte semnificative. Ele reamintesc că nu trebuie pierdut un minut în marea bătălie pentru pace. Ele reamintesc că într'o anumită parte a pământului tunurile bubuie şi sângele curge.

Tinerii celor 104 ţări s'au strâns la Berlin animaţi de o singură şi puternică dorinţă, aceea de a servi cauza păcii. Şi fiecare cântec, fiecare dans, sau fiecare întâlnire, s'a transformat într'o splendidă demonstraţie pentru pace şi prietenie între popoarele lumii.

La meetingul de închidere, în ziua de 19 August, preşedintele Federaţiei Mondiale a Tineretului Democrat, Enrico Berlinguer, în numele delegaţilor la Festival, a făcut acest jurământ solemn:

„JURAM SA FIM CREDINCIOŞI CAUZEI PACII".

„JURAM!" i-au răspuns de trei ori sutele de mii de tineri.

Imnul tineretului democrat s'a înălţat în văzduh. Mii de mâini s'au strâns una de alta formând un lanţ viu care se mişca în ritmul cântecului. Pavilionul Festivalului cobora încet, în lumina proectoarelor. In acest moment cerul înstelat al Berlinului se luminează feeric sub îmbrăţişarea multicoloră a focurilor de artificii.

In lumina aceasta strălucitoare, pe zidurile Muzeului de Istorie se zăresc cuvintele:

— „TINERI, UNIŢI-VA IN LUPTA PENTRU PACE, IMPOTRIVA PERICOLULUI UNUI NOU RAZBOI".

(Din Revista „Timpuri Noi")

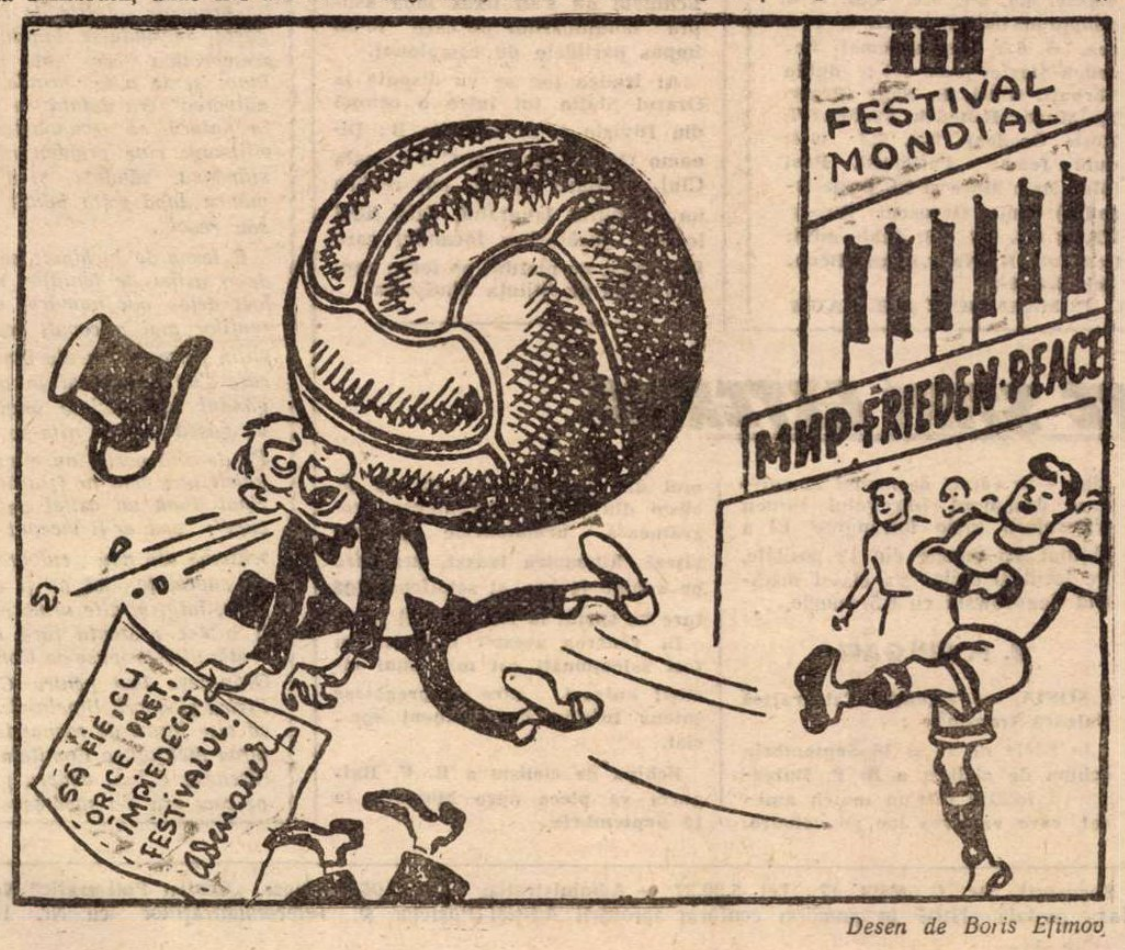

Desen de Boris Efimov